

Opłata produktowa za produkty wg przepisów obowiązujących od 2014 roku

Najistotniejsze zmiany przepisów:

- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. poz. 888) wprowadziła m.in. od dnia 1 stycznia 2014 roku nowy podział produktów dotychczas objętych przepisami ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (**zmiany do załącznika nr 4a**) poprzez dostosowanie wykazu wyrobów do obowiązującego obecnie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (Dz. U. Nr 207, poz. 1293). **Uwaga! Z dniem 01.01.2016 roku nowe brzmienie pozycji nr 2 w załączniku nr 4a** (dodatkowe wyłączenie tj. preparatów smarowych - wyłącznie smary plastyczne ex 20.59.41.0).
- **Rozszerzenie wykazu produktów o opony używane w rowerach i motocyklach oraz o preparaty smarowe i środki zapobiegające zamarzaniu.**
- Zmianie uległa kwota opłaty produktowej podlegająca zwolnieniu tj. **nie wnosi się opłaty produktowej, której łączna roczna wysokość dla wszystkich produktów nie przekracza 100 zł.**
- Od 2014 r. obowiązek odzysku i recyklingu odpadów powstałych z produktów wykonywany samodzielnie - podlega wymaganym poziomom odzysku i recyklingu określonych w załączniku 4a do ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (**brak obowiązku osiągnięcia 100% poziomu odzysku i recyklingu w przypadku rozliczania obowiązków ustawowych poprzez sieć selektywnego zbierania odpadów**).
- Począwszy od sprawozdania za 2014 rok uzyskany **poziom odzysku i recyklingu odpadów** powstałych z produktów stanowi wyrażona w procentach wartość ilorazu masy odpadów powstałych z produktów poddanych odpowiednio odzyskowi lub recyklingowi oraz masy produktów wprowadzonych na rynek w poprzednim roku kalendarzowym, **a w przypadku przedsiębiorcy rozpoczynającego działalność w danym roku kalendarzowym - w stosunku do masy produktów wprowadzonych na rynek w tym roku** (art. 3 ust. 3 ww. ustawy).
- **Nadwyżka z roku 2013** do sprawozdania OŚ-OP1 o wysokości należnej opłaty produktowej za rok 2014 przenoszona jest w wysokości maksymalnie 10% wymaganego poziomu w 2013 r. (w 2015 roku i latach następnych brak możliwości rozliczenia nadwyżki).

I. Kto podlega ustawie:

Przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.), **dokonującego importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia produktów, w tym na potrzeby własne, oraz wytwórcę wprowadzającego produkty na terytorium kraju.**

Produkty - rozumie się przez to produkty zaliczone do rodzaju produktów wymienionych w załączniku nr 4a do ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, w tym te z nich, które stanowią część składową lub przynależność produktów stanowiących przedmiot importu produktów lub wewnątrzwspólnotowego nabycia produktów.

Wprowadzenie na rynek krajowy produktów następuje, w dniu ich wydania z magazynu w celu ostatecznego wprowadzenia na terytorium kraju. Z tym, że w przypadku importu produktów uważa się, że przedsiębiorca wprowadza na terytorium kraju produkty w dniu ich dopuszczenia do obrotu na terytorium Unii Europejskiej. Natomiast w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia produktów uważa się, że przedsiębiorca wprowadza na terytorium kraju produkty w dniu wystawienia faktury potwierdzającej wewnątrzwspólnotowe nabycie produktów. Produkt uważa się za wprowadzony na terytorium kraju tylko raz (art. 3 ust. 5, 6, 6a, 7 ww. ustawy).

II. Obowiązki przedsiębiorców:

- Przedsiębiorca jest **obowiązany zapewnić odzysk, a w szczególności recykling, odpadów takiego samego rodzaju jak odpady powstałe z produktów wprowadzonych przez niego na terytorium kraju**. Przedsiębiorca jest obowiązany osiągnąć poziom odzysku i recyklingu odpadów powstałych z produktów co najmniej w wysokości określonej w załączniku nr 4a do ustawy, z zastrzeżeniem art. 3 ust. 2b ww. ustawy.
- **Obowiązek zapewnienia odzysku, a w szczególności recykling odpadów**, może być realizowany przez przedsiębiorcę (art. 3 ww. ustawy):
 - 1) samodzielnie albo**
 - 2) za pośrednictwem organizacji odzysku (na podstawie umowy).**
- W przypadku otwarcia likwidacji albo ogłoszenia upadłości organizacji odzysku, przejęty przez nią obowiązek ponownie staje się, z dniem otwarcia likwidacji albo ogłoszenia upadłości, obowiązkiem wprowadzającego produkty, od którego został on przejęty, w odniesieniu do masy produktów wprowadzonych przez niego do obrotu od dnia 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym nastąpiło otwarcie likwidacji lub ogłoszenie upadłości organizacji odzysku (art. 4 ust. 4 ww. ustawy).
- Przedsiębiorca albo organizacja odzysku, którzy nie osiągnęli minimalnego poziomu odzysku i/lub recyklingu, są **obowiązani do wpłacania opłaty produktowej, obliczonej oddzielnie w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu** (art. 12 ww. ustawy):
 - 1) odzysku;**
 - 2) recyklingu.**

Opłatę produktową oblicza się oddzielnie dla każdego rodzaju produktu. Podstawę obliczenia opłaty produktowej stanowi masa produktów w kilogramach.

Opłata produktowa jest wpłacana na odrębny rachunek bankowy urzędu marszałkowskiego do dnia **31 marca roku kalendarzowego następującego po roku, którego opłata dotyczy.**

UWAGA! Nie wnosi się opłaty produktowej, której łączna roczna wysokość dla wszystkich produktów nie przekracza 100 zł (art. 12 ust. 5 ww. ustawy).

W razie stwierdzenia, że przedsiębiorca lub organizacja, pomimo ciążącego obowiązku, nie dokonała wpłaty opłaty produktowej lub dokonała wpłaty w wysokości niższej od należnej, marszałek województwa wydaje decyzję, w której określa wysokość zaległości z tytułu opłaty produktowej. W przypadku niewykonania ww. decyzji marszałek województwa ustala, w drodze decyzji, dodatkową opłatę produktową w wysokości odpowiadającej 50% kwoty niewpłaconej opłaty produktowej (art. 17 ww. ustawy).

Do opłat produktowych w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują marszałkowi województwa.

- **Obowiązek złożenia sprawozdania** - Przedsiębiorca wprowadzający na rynek produkty i organizacja odzysku, są obowiązani do sporządzenia rocznego sprawozdania, zawierającego informacje, o których mowa w art. 73 ust. 2 pkt 1, pkt 2 lit. e oraz pkt 3 lit. d ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21), na zasadach i w trybie określonych w tej ustawie (tj. w terminie do 15 marca za rok poprzedni). Z tym, że zgodnie z art. 237 ustawy o odpadach **sprawozdania za lata 2012-2014**, należy sporządzić i złożyć w terminie do 31 marca za rok poprzedni stosując przepisy dotychczasowe (tj. sprawozdanie OŚ-OP1 o wysokości należnej opłaty produktowej), ale ten kto wbrew obowiązkowi, nie sporządza i nie przekazuje tych sprawozdań lub wykonuje ten obowiązek nieterminowo lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym podlega karze, o której mowa w art. 200 ustawy o odpadach. Zmiana przepisów: z dniem 01.01.2016 r. zgodnie z art. 180a ustawy o odpadach, kto wbrew obowiązkowi nie składa sprawozdań, podlega karze grzywny.
- Do dnia utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, **przedsiębiorca, który rozpoczyna działalność polegającą na wytwarzaniu, imporcie lub wewnątrzwspólnotowym nabyciu produktów w opakowaniach lub produktów, odzysku lub recyklingu odpadów opakowaniowych lub odpadów powstałych z produktów, działalność w zakresie eksportu lub wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych lub powstałych z produktów** w celu poddania ich odzyskowi lub recyklingowi, a także organizacja odzysku lub organizacja odzysku opakowań, **składa zawiadomienie** o tym fakcie do marszałka województwa **w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności (zmiany danych zawartych w dokonanym zawiadomieniu należy zgłosić nie później niż do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana).**

Podstawa prawna: art. 78 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2013 r., poz. 888)

- Przedsiębiorca jest obowiązany do **prowadzenia dodatkowej ewidencji**, obejmującej informacje o masie wprowadzonych na rynek krajowy produktów, z podziałem na poszczególne ich rodzaje. Informacje o masie poddanych odzyskowi i recyklingowi odpadów powstałych z produktów są ustalane na podstawie dokumentów potwierdzających odrębnie odzysk i odrębnie recykling (art. 11 ust. 1 i 2 ww. ustawy). Ww. dokumenty prowadzący odzysk lub recykling jest obowiązany wydać na wniosek przedsiębiorcy lub organizacji, przekazujących odpady do odzysku lub recyklingu, w terminie 7 dni od dnia wpływu wniosku. W przypadku eksportu odpadów lub wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów w celu poddania odzyskowi lub recyklingowi, masę lub ilość odpadów ustala się na podstawie dokumentu potwierdzającego ten eksport lub faktury potwierdzającej wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów (eksport – dodatkowo oświadczenie, że odzysk lub recykling odbywa się w instalacjach spełniających takie same wymagania jak określone dla instalacji eksploatowanych na terytorium kraju, art. 11 ust. 8 i 8a ww. ustawy).

Dodatkowe informacje:

- Przedsiębiorca prowadzący działalność polegającą na wytwarzaniu, imporcie lub wewnątrzwspólnotowym nabyciu produktów, przedsiębiorca prowadzący odzysk lub recykling odpadów powstałych z produktów, a także przedsiębiorca dokonujący eksportu oraz wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów powstałych z produktów w celu poddania ich odzyskowi lub recyklingowi oraz organizacja odzysku, podlegają, w zakresie tej działalności, wpisowi do rejestru, o którym mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (art. 9 ust. 1 ww. ustawy).
- Zgodnie z art. 234 ust. 1 oraz art. 238 ust. 1 i 2 ustawy o odpadach, **rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących opakowaniami oraz bazę danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce opakowaniami (BDO)** tworzy się najpóźniej do dnia **24 stycznia 2018 roku**. Minister Środowiska ogłosi w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym "Monitor Polski" informację o dacie utworzenia BDO, w tym rejestru. Podmioty objęte obowiązkiem złożenia wniosku o wpis do rejestru, są obowiązane do złożenia tego wniosku w terminie 6 miesięcy od dnia utworzenia rejestru (art. 234 ust. 2).